

Spis treści

Od redakcji	11
Wprowadzenie (Henryk Machel)	17
Krótką historią resocjalizacji penitencjarnej (Kajetan Dubiel)	27
Oddziaływania redukujące deficyty wychowawcze	35
Programy z zakresu kształcenia umiejętności społecznych i poznawczych	36
Trening komunikacji interpersonalnej i zachowań asertywnych (Małgorzata Rapacz)	37
Pokochaj siebie, ulecz swoje życie (Iwona Stańczyk)	39
Wypełnianie i wzmacnianie ról rodzicielskich	44
Wypełnianie ról społecznych – gra czy rzeczywistość? (Robert Poklek)	45
Ojciec przyjacielem dziecka (Andrzej Ekiel)	49
Mój Tata i ja (Roman Föns)	52
Wzmacnianie ról społecznych poprzez pracę z osobami niepełnosprawnymi	57
„Duet” (Marta Rozwadowska-Suruł, Tadeusz Szarek)	58
„Cztery Pory Roku” (Marcin Wójcik, Sławomir Meler)	61
„Bona” (Lidia Olejnik)	65
Więźniowie w hospicjum	69
Wzmacnianie i wypełnianie ról społecznych poprzez opiekę nad zwierzętami i pielęgnację roślin	73
Ogrody za murem (Andrzej Doszyń, Krzysztof Kozłowski)	74

Programy aktywizacji zawodowej	77
Program readaptacji społecznej poprzez aktywizację zawodową skazanych (Katarzyna Roesler-Walerczak, Jarosław Bukowski)	78
Program aktywizacji zawodowej osadzonych realizowany w systemie pomocy postpenitencjarnej (Jacek Księżyk, Grzegorz Figura)	81
Lex Media (Sławomir Kot)	84
Klub Pracy – kurs aktywnego poszukiwania pracy (Agnieszka Kozłowska)	88
Programy przygotowujące do życia na wolności	93
Nadzieja – program wychodzenia z bezdomności (Małgorzata Stróżyk)	94
Adwokat w swojej sprawie (Małgorzata Łajdus-Ciborowska)	96
Uniwersytet Więzienny – droga do wolności (Lidia Moroz)	101
Podsumowanie. Czy oddziaływania redukujące deficyty wychowawcze u osób naruszających normy prawne mają sens? (Beata Pastwa-Wojciechowska)	107
Oddziaływania psychokorekcyjne	117
Programy z zakresu profilaktyki agresji	117
Naprawdę silni (Katarzyna Jarosz)	118
„Herkules” – program psychokorekcyjny (Agata Głogowska, Katarzyna Haponiuk)	123
Przeciwdziałanie agresji i przemocy w zakładach zamkniętych (Barbara Jurkonis)	129
Prison Smart – ocena programu (Anetta Jaworska)	136
Programy profilaktyki zachowań autoagresywnych w zakładzie karnym	145
Program oddziaływań zapobiegających autoagresywnym i suicydalnym tendencjom osadzonych (Joanna Kobis)	146
Program przeciwdziałania aktom autoagresji u osadzonych (Cecylia Hajduk, Dawid Katol)	148

Program profilaktyki zachowań agresywnych i autoagresywnych w zakładzie karnym (Małgorzata Rapacz, Marta Briske)	150
„Feniks” – program readaptacji osób zagrożonych zachowaniami suicydalnymi (Andrzej Samek)	154
Programy z zakresu profilaktyki przemocy w rodzinie	160
Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie (Beata Kalinowska-Prokopowicz)	160
Bo zupa była za słona – program przeznaczony dla sprawców przestępstw przeciwko rodzinie (Magdalena Chojnacka, Danuta Jodłowska)	162
Program edukacyjny dla kobiet – ofiar przemocy w rodzinie (Marek Siwy)	168
Programy z zakresu profilaktyki uzależnień	170
„Atlantis” – program edukacyjno-terapeutyczny (Iwona Zalikowska)	171
Profilaktyka uzależnień od substancji psychoaktywnych (Wojciech Kurowski)	177
Program terapeutyczny dla skazanych z problemem dotyczącym uzależnienia od alkoholu lub środków odurzających (Wojciech Kowalczyk)	183
Program z zakresu profilaktyki uzależnień od środków psychoaktywnych (Jacek Gołdyn)	187
Program terapii uzależnień (Andrzej Kędzierski, Agata Skorupska)	192
Program dla osób popełniających przestępstwo w stanie nietrzeźwości (Piotr Kowalewski)	197
Program terapeutyczny dla skazanych uzależnionych od alkoholu (Jerzy Rečko, Andrzej Kędzior, Tomasz Stokowski)	220
Program profilaktyki sprawców przestępstw drogowych odbywających karę z art. 178a lub 244 k.k. (Marta Chmielewska)	227
„Krokus” – program psychokorekcyjny dla skazanych za przestępstwo z art. 178a § 1 i 2 k.k. (Joanna Stroński, Tomasz Brańka)	229

Program terapii sprawców przestępstw seksualnych	233
Program terapii sprawców przestępstw seksualnych	234
(Rafał Rutkowski, Wojciech Sroka)	
Program z zakresu profilaktyki i edukacji zdrowia	241
Program kursów pierwszej pomocy przedmedycznej	
(Zbigniew Sołtyś)	241
Propozycje programów psychokorekcyjnych	244
Program dla osób z rozpoznaniem podwójnej diagnozy	
– specyficzne postępowanie terapeutyczne dla osób uzależnionych	
od alkoholu z współwystępującym zaburzeniem osobowości	
dysocjalnej (Jolanta Ferszka)	244
Zmiana schematów poznawczych dotyczących spostrzegania	
własnej osoby oraz samooceny nieletnich niedostosowanych	
społecznie prowadzona w nurcie terapii poznawczo-behawioralnej	
(Justyna Siemionow)	248
Program pracy penitencjarnej z osadzonymi „niebezpiecznymi”	
– na przykładzie programu realizowanego w Zakładzie Karnym	
w Barczewie (Sławomir Przybyliński)	253
Podsumowanie. Psychokorekcja zachowania osób	
odbywających karę pozbawienia wolności	
(Radosław Breska, Robert Opora)	259
Oddziaływania edukacyjne przez kulturę	265
Programy edukacji kulturalno-oświatowej	265
Dyskusyjny Klub Filmowy (Jana Chojecka, Kamil Stachowiak)	266
Nauka języka angielskiego (Sławomir Kot)	270
Programy aktywizacji kulturowej	275
Krajobrazy wschodniego pogranicza	
(Iwona Matczuk, Dariusz Kossyk, Jarosław Wólczyński)	275
„Klimek” (Małgorzata Gajdus-Ciborowska)	278
Program z zakresu edukacji ekologicznej wspierającej rozwój	
zrównoważony dla skazanych odbywających karę pozbawienia	
wolności (Marek Kwiecień)	282
Skazani na Wisłę (Jakub Wiśniewski, Sławomir Janka)	290

Programy rozwijania twórczości własnej skazanych	293
„Plastuś 2007” – „Galeria u rzeźnika” (Marek Nowak)	294
Dobro ukryte w sztuce (Jerzy Michalczyk, Andrzej Markowski)	298
Siłą wyobraźni otwieramy serca – program aktywności twórczej (Katarzyna Wojtyna, Krzysztof Maroszek)	301
Dekoratora (Ewa Gworowska)	305
Sztuka dla Pokoju – „Po drodze...” teatr jako katalizator (Krzysztof Papis)	308
Programy z zakresu kultury fizycznej i sportu	312
Przez sport do wolności (Mariusz Budny)	312
Streaching – program rehabilitacji psychoruchowej (Roman Smok)	315
Program aktywności sportowo-rekreacyjnej (Marek Walkowski)	318
Program z zakresu kultury fizycznej i sportu (Marek Kwiecień)	321
Podsumowanie. Kształtowanie podstawowych komponentów wiedzy społecznej u osób odbywających karę pozbawienia wolności (Mieczysław Ciosek)	327
Zakończenie. Od projektowania do ewaluacji: kilka słów o skuteczności programów realizowanych wobec osób pozbawionych wolności (Monika Marczak, Katarzyna Pawełek)	333
Aneks. Programy realizowane w innych jednostkach penitencjarnych	343